

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
"АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР" а.д. ПРИЈЕДОР
ЗА 2022. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1.	ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	3
2.	ПРАВНИ СТАТУС И ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА ПРЕДУЗЕЋА	4
3.	ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И МЕНАЏМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА.....	4
4.	БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ	4
5.	ФИЗИЧКИ ОБИМ УСЛУГА	5
6.	ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ЗАВРШНОМ РАЧУНУ ЗА 2020. ГОДИНУ.....	5
7.	ИЗВРШЕНЕ АКТИВНОСТИ И УЛАГАЊА У 2020. ГОДИНИ.....	8
7.1.	АУТОБУСКА СТАНИЦА	8
7.2.	ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ	8
7.3.	ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА	9
7.4.	СЕРВИС И ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД.....	9
7.5.	ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ	10
8.	ПРОБЛЕМИ СА КОЈИМА СЕ СУСРЕЋЕ “АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР” а.д.....	12

1. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Предузеће „Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор основано је на основу Одлуке Скупштине општине Приједор, број: 01-022-65/10, од 21.05.2010. године, а по претходно донесеној Одлуци Владе Републике Српске о преносу права власништва, број: 0471-02-2-1825/09 од 01.10.2009. године.

Рјешењем о регистрацији код Окружног привредног суда у Приједору, број: 067-0-Рег-21-000103 од 08.04.2021. године, у регистар пословних субјеката код овог суда код пословног субјекта „Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор, уписује се промјена лица овлаштеног за заступање тако да се уписује Богољуб Мармат, директор без ограничења овлаштења, а из судског регистра се брише Мићо Роквић, досадашњи директор.

Рјешењем о регистрацији код Окружног привредног суда у Приједору, број: 067-0-Рег-21-000249 од 28.09.2021. године, у регистар пословних субјеката код овог суда код пословног субјекта „Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор, уписује се оснивање дијела друштва-пословне јединице под називом:

„АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР“ Акционарско друштво Приједор, Пословна јединица „Туристичка агенција Аутотранспорт Приједор“ са сједиштем у улици Јована Рашковића број 12, Приједор.

Рјешењем о регистрацији код Окружног привредног суда у Приједору, број: 067-0-Рег-22-000120 од 23.05.2022. године, у регистар пословних субјеката код овог суда код пословног субјекта „Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор, уписује се промјена лица овлаштеног за заступање тако да се уписује Дарко Алексић, вршилац дужности директора, без ограничења овлаштења, а из судског регистра се брише Богољуб Мармат, досадашњи вршилац дужности директора.

Према Рјешењу о регистрацији, број: 067-0-Рег-22-000120 од 23.05.2022. године, уписано је:

Фирма: „АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР“, акционарско друштво Приједор.

Скраћена ознака фирме: „АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР“ а.д. Приједор.

Сједиште Друштва: Ул. Руди Чајавец бр. 1, Приједор.

В.Д. Директор предузећа: Дарко Алексић, дипл.инг.руд.

Предсједник Скупштине акционара : Слободан Јавор, градоначелник

Према обавјештењу о разврставању јединице разврставања по дјелатности, број: ПД-С-404/21 од 30.09.2021. године, претежна дјелатност је:

- 49.39 Остали копнени превоз путника, д.н.

Друштво послује као затворено акционарско друштво чије се акције издају само његовим оснивачима или ограниченом броју других лица у складу са законом.

Са Централним регистром хартија од вриједности а.д. Бања Лука закључен је Уговор о регистрацији хартија од вриједности и вођењу рачуна емитента (број: 01-04-4509/11 од 03.05.2011. године) којим се регулишу међусобни односи у вези са регистрацијом, вођењем рачуна и чувањем нематеријализованих хартија од вриједности које Централни регистар врши за емитента, са стањем права и обавеза на хартијама од вриједности, власницима ових права и обавеза и права трећих лица на регистрованим хартијама од вриједности.

Рјешењем Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука, број: 06-02/11 од 06.07.2011. године, региструје се хартија од вриједности са подацима и карактеристикама датим у Рјешењу.

Рјешењем број: 01-УП-031-1615/11 од 10.06.2011. године „АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР“ а.д. Приједор, уписан је у Регистар емитената код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске.

„Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор је почео са радом од 01.01.2011. године.

2. ПРАВНИ СТАТУС И ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА ПРЕДУЗЕЋА

Правни статус предузећа: Акционарско друштво- затвореног типа.

Власничка структура предузећа: Град Приједор 100%

3. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И МЕНАЏМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА

Руководство и менаџмент предузећа чине:

-Скупштина акционара и

-Директор предузећа

4. БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

У „Аутотранспорту Приједор“ а.д. Приједор је запослено 74 радника, од којих је 68 радник запослен на неодређено вријеме, а 6 радника је запослено на одређено вријеме.

Табела 1: Број и квалификациона структура запослених радника

РБ.	Назив радне јединице	Број радника по квалификационој структури								Укупно
		ВСС	ВШ	ССС	ВК	КВ	НС	ПК	НК	
1.	Путнички саобраћај	4	-	22	-	24	-	-	-	50
2.	Заједнички послови	5	-	2	-	-	-	-	-	7
3.	Сервис и ТП	2	-	7	-	8	-	-	-	17
	Укупно	11	0	31	0	32	-	-	-	74

Из табеле број 1. је видљиво, кад је у питању квалификациона структура запослених у „Аутотранспорту Приједор“ а.д. Приједор, да је највише квалификованих радника (32), затим слиједе радници са средњом стручном спремом (31), док је високообразованих кадрова (11).

Видљиво је да предузеће и поред изузетно тешке ситуације у којој су се наша сва предузећа која се баве овом дјелатности није отпуштало раднике. Наравно, било је промјена (одласци радника у пензију, запошљавање других али је све у оквиру броја радника који је и био на почетку назначеног периода-изузимајући привремено запошљавање због радника који су на принудном боловању и за које је требало наћи адекватну замјену).

Табела 2: Број и старосна структура запослених радника

РБ.	Назив радне јединице	Број радника по старосној структури					Укупно
		20-30 г.	30-40 г.	40-50 г.	50-60 г.	Преко 60	
1.	Путнички саобраћај	-	10	6	23	11	50
2.	Заједнички послови	1	1	1	3	1	7
3.	Сервис и ТП	2	3	2	8	2	17
	Укупно	3	14	9	34	14	74

У „Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор старосна структура показује да је велики број радника, има између 40 и 60 година старости, а најмање запослених се налази у доби од 20 до 30 година старости, свега три радника. Одласком радника који испуњавају услове у пензију и примањем нових на њихова мјеста очекујемо да ће се у наредних пар година дјелимично поправити старосна структура. Али, што је посебно изражено у овој дјелатности, веома тешко ће бити наћи нове раднике, јер посебно возача, али и другог кадра (у сервису и радиони) на тржишту рада готово да и нема.

5. ФИЗИЧКИ ОБИМ УСЛУГА

Физички обим извршених услуга „Аутотранспорта Приједор“ а.д. Приједор у 2022. години, са упоредним показатељима за 2021/22. годину и индексом дат је у табели која слиједи:

Табела број 3.- Физички обим услуга за 2021. и 2022. годину са индексом

Рб.	Физички обим услуга предузећа	2021. год.	2022. год.	Индекс 22/21
1.	Број превезених путника	490.304	481.880	0,98
2.	Остварени пут./км	8.335.168	5.300.684	0,64
3.	Пређени пут у км	761.944	762.855	1,00
4.	Урађени технички прегледи	2.223	1.492	0,67
5.	Баждарење тахографа*	329	328	1,00
6.	Цертифицирање возила	301	167	0,55

* Подаци под редним бројем 5. везани за баждарење тахографа требају се узети са „резервом“ из разлога што је 2022. година референтна за упоређивање са 2020. годином. Наиме, услуге баждарења тахографа на једном возилу раде се сваке друге године.

Из табеле број 3. је видљиво да је број превезених путника у 2022. години, у односу на исти период 2021. године мањи, те да је и број пређених километара мањи у односу на исти период прошле године, али и да је то далеко мање од 2019.године прије појаве вируса Цовид-19 и драстичног смањења броја путника али нажалост и ђака и радника. Број извршених услуга баждарења тахографа на истом је нивоу 2021. годину, али је мањи у односу на 2020.годину која је референтна као показатељ. Смањење у физичком обиму услуга у 2022. години у односу на 2021. годину је евидентно и код услуга одрађених техничких прегледа возила и броја урађених услуга цертифицирања возила, и сви показатељи везани за ову дјелатност превоза путника нису се вратиле на ниво од прије двије/три године, а то је основни извор прихода предузећа, док трошкови предузећа не могу пратити тај пад, због специфичне дјелатности (првенствено путнички саобраћај и аутобуска станица).

6. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ЗАВРШНОМ РАЧУНУ ЗА 2022. ГОДИНУ

„Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор, у периоду од 01.01.-31.12.2022. године, је пословало са губитком од **195.523 КМ**.

Укупан приход..... 2.147.507 КМ

Укупан расход..... 2.343.030 КМ

Губитак ..... 195.523 КМ

Пословни приходи су у 2022. години остварени у износу од **2.147.507 КМ** и већи су од остварених у 2021. години за 215.276 КМ (у претходном периоду износили су 1.932.231 КМ).

Структура укупних прихода је таква да је 71,31 % остварених прихода реализовано по основу прихода из регистроване дјелатности. У 2022. години због наставка поремећаја узрокованих пандемијом корона вируса али прије свега и смањеног броја путника (ђака и радника, као и уопште становника) проценат од пословних прихода је и даље на нивоу који се није вратио на период прије глобалне кризе али је повећан у реалном износу. Истиче се и даље „горући“ проблем све већих „намета“ и све већих трошкова на које предузеће никако не може утицати (трошкови енергената – нафте, трошкови плата) и на другој стани смањење прихода по основу обављања регистроване дјелатности због чињенице да већина линија које одржава предузеће су нерентабилне. Ипак, треба истаћи да је предузеће сво вријеме те линије одржавало без обзира на број путника који је далеко испод онога који је био прије горе поменутих поремећаја на тржишту и глобалне кризе.

Табела број 4.- Структура остварених прихода у 2021. и 2022. години, са индексом и процентом

Р.б.	Врсте прихода	2021. (КМ)	2022. (КМ)	Индекс 22/21	Учешће у укупном приходу (%)
1.	Приходи од путничког саобраћаја	764.172	1.047.476	1,37	48,78
2.	Приходи од аутобуске станице	238.291	322.943	1,36	15,04
3.	Приходи од терминала	8.544	9.388	1,10	0,44
4.	Приходи од закупнине	158.404	183.395	1,16	8,54
5.	Приходи од техничког прегледа	100.332	67.402	0,67	3,14
6.	Приходи од ремонта	32.667	5.812	0,18	0,27
7.	Приходи од баждарења тахографа	56.718	58.160	1,03	2,71
8.	Приходи од сертификарања (атест)	31.080	18.040	0,58	0,84
9.	Приходи од аутопраоне	1.682	2.180	1,30	0,10
10.	Донација	519.776	315.800	0,61	14,71
11.	Остало*	20.565	116.911	5,68	5,44
	УКУПНО	1.932.231	2.147.507	1,11	100,00

У оквиру остварених прихода по основу обављања дјелатности за које је Друштво регистровано највеће учешће од 48,78 % имају приходи од путничког саобраћаја и приход од аутобуске станице од 15,04 %, затим слиједе приходи по основу осталих дјелатности: услуге баждарења тахографа, техничког прегледа возила, сертификарања итд.

По основу осталих пословних прихода предузеће је остварило приход од закупа у износу од 183.395 КМ , по основу донација Града Приједора и Владе РС у износу од 315.800 КМ (што је у односу на прошлу годину **мање за 203.976 КМ** – тај и чак већи износ био је „обећан“ и планиран као помоћ овом сектору од стране Владе и договорен са Удружењем послодаваца и

представницима сектора Саобраћаја и веза али никада није реализован – у питању су средства за помоћ привредницима из Компензационог фонда за исплату пореза и доприноса).

Из претходне табеле евидентан је „лаган“ пораст прихода од путничког саобраћаја и аутобуске станице али још увијек недовољно јер трошкови су истом периоду порасли за много већи износ и пораст прихода који је недовољан због драстичног смањења броја путника не може „покрити“ трошкове који су драстично повећани поремећајима на трчишту и на које предузеће нема утицај. Дакле, приходи који настају као реализација пословања предузећа у основној дјелатности и који су у претходном периоду представљали најзначајни извор прихода као основна дјелатност предузећа, су недовољни за покриће драстичног повећања цијена енергената и бруто плата радника, а све то је директна последица прво пандемије корона вируса која је током 2020. године изазвала потпуну забрану рада у периоду од скоро два мјесеца, као и читав низ ограничења кретања становништва кроз различите мјере које су доношене, али и касније евидентног пада броја путника због одлива становништва са ових крајева.

Што се тиче расхода структура укупних расхода и проценат учешћа може се видјети из слиједеће табеле:

Табела број 5.- Структура остварених пословних расхода у 2021. и 2022. години, са индексом и процентом

Р.б.	Врста расхода	2021. (КМ)	2022. (КМ)	Индекс 22/21	% учешћа у укупним расходима
1.	Трошкови материјала за израду	498.087	637.666	1,28	27,22
2.	Трошкови зарада накнада зарада и остали лични расходи	1.100.991	1.324.971	1,20	56,55
3.	Трошкови производних услуга	52.439	81.027	1,55	3,46
4.	Трошкови амортизације и резервисања	125.120	128.045	1,02	5,46
5.	Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	97.092	103.286	1,06	4,41
6.	Трошкови пореза	4.449	4.081	0,92	0,17
7.	Трошкови доприноса	1.721	2.313	1,34	0,10
8.	Финансијски расходи -камате	41.158	57.817	1,40	2,47
9.	Остали расходи	4.322	3.811	0,88	0,16
10.	Расходи од усклађивања вриједности имовине	831	13	0,02	0,00
	УКУПНО	1.926.210	2.343.030	1,22	100,00

Пословни расходи су у 2022. години остварени у износу од 2.343.030 КМ и већи су од оних у 2021. години за 416.820 КМ (у претходном периоду износили су 1.926.210 КМ). Углавном је повећање условљено факторима на које предузеће није могло утицати (драстично повећање цијене нафте, повећање свих осталих трошкова – резервних дијелова, и наравно, законска повећања личних доходака радника – повећање најниже цијене рада).

У структури укупних трошкова највеће учешће од 56,55 % имају трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи у износу од 1.324.971 КМ док на трошкове материјала за израду отпада 27,22 % или износ од 637.666 КМ. Из претходне табеле је видљиво да су порасли

трошкови на скоро свим позицијама, а најзначајнији су процентуално на трошковима производних услуга и трошковима материјала у које улазе и трошкови горива и мазива, али и на трошковима зарада гдје је дошло до повећања за 20 % односно за 223.980 KM иако је задржан исти број радника и иако су плате повећаване само на основу Одлука Владе о повећању најниже цијене рада?!

7. ИЗВРШЕНЕ АКТИВНОСТИ И УЛАГАЊА У 2022. ГОДИНИ

У току периода 01.01. – 31.12.2022. године извршена су само улагања која су била неопходна ради нормалног функционисања предузећа, а због тешке ситуације у којој се цјелокупна привреда налази због глобалних дешавања на тржишту, а које је директно утицало и на пословање и приходе предузећа чију је основну дјелатност највише погодила тренутна ситуација.

Такође су извршена улагања која смо морали реализовати због прилагођавања законским прописима који су таква улагања захтјевали.

Ако се стабилизује ситуација у наредном периоду сви планови који су били предвиђени за реализацију, а који су помјерени због свих наведених глобалних поремећаја биће реализовани у складу са могућностима ради побољшања квалитета услуга које пружамо.

7.1. АУТОБУСКА СТАНИЦА

Аутобуска станица у Приједору, која према Рјешењу Министарства саобраћаја и веза РС има статус аутобуске станице прве категорије, остварила је пораст прихода у односу на исти период прошле (2021.године) али је очигледан драстичан пад и путника а и редуковања полазака од стране превозника што се надовезало на ионако катастрофалну 2020. годину, а све као посљедица пандемије корона вируса, увођења ванредног стања, забране рада и других ограничења од стране надлежних органа у нашој земљи и региону из 2020.године. Лош тренд из 2020. године који се наставио нажалост и у 2021. години али и у овој 2022.години када је додуше остварен пораст прихода у односу на 2020.и 2021. годину али је то и далеко од нормализовања стања а све због све мањег броја путника на свим линијама које саобраћају са аутобуске станице али и због чињеница да и даље многи превозници прво редукују поласке а друго нелегално примају путнике ван аутобуске станице, на шта су упозоравани и инспекцијски органи али без ефикасне реакције. Очигледно је да ће бити потребно доста времена да се пословна активност и приходи на аутобуској станици и терминалу врати на ниво који смо имали прије свих поремећаја на тржишту.

У претходним годинама 2021.и 2022. су и поред тешке ситуације, уз помоћ Градске управе асфалтирани главни перони на Аутобуској станици, што је уједно и једини већи „захват“ на перонима уназад дужи низ година, што је ипак за похвалу јер је аутобуска станица на неки начин и прво мјесто у граду са којим се путници који долазе у Приједор сусрећу. Уведен је тј модернизован надзорни систем а у плану је и модернизација система уласка путника на пероне и уређење чекаонице и уласка и изласка из тоалета што би довело подизања нивоа услуга путницима који користе наше услуге.

7.2. ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Оно што је обиљежило претходни период (2020. годину, као и 2021.и 2022. годину) и проузроковала драстичан пад пословне активности и пословних прихода у свим областима нашег дјеловања су драстични поремећаји у овој дјелатности али уопште у цјелокупној привреди (али ипак посебно у овом сектору) односи се на пандемију корона вируса, на коју се надовезао сукоб у Украјини који је узроковао драстично повећање цијене нафте, али и можда и главни проблем а то

је све мањи број путника и уопште становника а самим тим и броја корисника услуга јавног превоза. Дошло је дакле до потпуног поремећаја у обављању путничког саобраћаја, који ни до данас није у потпуности нормализован.

Поскупљење нафте – горива затекло је цјелокупну привреду па и наше предузеће као додатна отежавајућа околност која је довела до додатних трошкова приликом набавке основног енергента који предузеће користи за обављање основне дјелатности. Мјесечна потрошња горива износи око 18.000 литара, што значи да због поскупљења морала су да се издвајају додатна средства која износе од 10.000 - 15.000 КМ зависно од мјесеца, што на годишњем нивоу износи од 100.000 до 150.000 КМ додатних трошкова.

Аутотранспорт врши превоз путника на три републичке линије, осам приградских и једну градску линију, што укупно износи 12 линија од којих је 5 нерентабилно.

Превоз се врши са укупно 23 аутобуса просјечне старости 19 година. Због своје старости и дотрајалости често долази до кварова што ствара додатне трошкове приликом набавке дијелова, мазива и сл.

Због миграције становништва, односно одласка на рад у земље Западне Европе, дошло је до смањења корисника наших услуга. Већина наших корисника су ђаци основних и средњих школа, а с обзиром да је у школама све мање ђака тако се смањило и број путника. Због свега овога у плану нам је да се изврши набавка минибусева од 20 до 30 мјеста за сједење, који ће допринијети смањењу потрошње горива. Због недостатка средстава (без помоћи градске управе) нисмо у могућности да извршимо набавку минибусева.

На усклађивању подручних и републичких редова вожње задржали смо постојеће редове вожње које смо имали у претходном регистрационом периоду.

Проблеми са којима смо се суочавали у претходној години су остали исти и односе се на нелојалну конкуренцију, дивље превознике, пријем путника од стране превозника који саобраћају на међународним, међуентитетским и републичким линијама који у својим редовима немају регистрована стајалишта на којима се нелегално заустављају и примају путнике.

Ванлинијски превоз путника у 2022. години се повећава али недовољно откако је драстично смањен у односу на 2019. год. (2020.год нисмо узимали као параметар због ситуације са корона вирусом).

7.3. ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА

У 2023. години је планирано да туристичка агенција покуша да направи искорак у проширењу капацитета наших услуга, у смислу организације туристичких путовања у земљи и иностранству, пружањем понуда за љетовања и зимовања али прије свега стављајући акценат на рецептивни туризам и привлачење страних и домаћих туриста Приједору и туристичким потенцијалима које Приједор пружа. Такође, покушаће се доћи до појачаног ангажовања наших превозних средстава, продаје аранжмана других домаћих и страних агенција што би повећало приход и оправдало постојање саме агенције.

7.4. СЕРВИС И ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

У току 2022. године у Радној јединици „Сервис и технички преглед“ У оквиру стручног усавршавања радника извршена је обнова лиценци за:

- шефа СТП и
- 2 контролора техничког прегледа возила
- 1 контролора за баждарење тахографа

*Оно што је битно напоменути јесте чињеница да смо тренутно „изгубили услугу сертификације возила“ јер нисмо били у могућности да запослимо машинског инжењера, смјер мотори и моторна возила, јер их УОПШТЕ нема на евиденцији завода за запошљавање.

Улагања која су извршена а тичу се ове радне јединицу, условљена су дијелом и законском регулативом која је везана конкретно за ову дјелатност.

Улагање које је започето у 2021. а завршено у 2022. години је уградња и пуштање у рад котла за гријање на ТП, дијелу сервиса и управи, а све ради калкулације која ће уштедити предузећу значајна средства која је издвајало на гријање у зимском периоду (гријање је било на електричну енергију чија цијена је и још ће значајно пораста а и по старим цијенама ова инвестиција ће се исплатити у веома кратком временском периоду а о условима рада сувишно је и говорити).

- Вриједност радова је: котло за гријање на чврсто гориво - **3.200 КМ**,
- Радови на сервису – кров и димњак и сви други радови - **7.500 КМ**.
- Улагања на техничком прегледу, опрема и опремање канцеларије - **14.500 КМ**.

На техничком прегледу отворен је шалтер Поште Српске, ради конкурентности и лакшег уплаћивања, сходно Правилнику о техничким прегледима возила („Сл. гл. БиХ“, број: 33/19 и 2/20) и члану 6. (Захтјев за обављање техничког прегледа возила), став б), технички преглед возила се обавља на захтјев странке која је дужна водитељу станице техничког прегледа на станици приложити доказ о извршеној уплати за услугу техничког прегледа.

Неопходна је била набавка уређаја неопходних за рад станице техничког прегледа у складу са Правилником о техничким прегледима возила („Сл. гл. БиХ“, број: 33/19) и члану 25. став 3), иза тачке е) се додаје нова тачка ф) уређај који се спаја са електронским системом возила (уређај за ОБД дијагностику)- и ови уређаји су набављени у стављени у рад што је била и обавеза до 01.03.2022. године (само опрема је плаћена цца **11.000 КМ**)

Такође, до састављања Извјештаја набављен је уређај за успорење (вриједност цца 2.500,00 КМ).

Проблеми са којима се сусрећу Технички преглед и Технички сервис, су следећи:

- на техничком прегледу се користи стара опрема - опрема за испитивање кочионог система на возилима стара је 20 година, те су из тог разлога годишње 2-3 застоја због поправке исте, што има за посљедицу смањење прихода, и из тог разлога је неопходна набавка нове опреме;
- неопходна је набавка и уређаја за мјерење успорења са графичким исписом - за техничке прегледе радних машина, прикључних возила са налетном кочницом, као и за тракторе (набављено до састављања Извјештаја);
- потребна је набавка уређаја за ултразвучно читавање дебљине стјенке код цистерни - за АДР;
- на Техничком прегледу, као и на сертификарању возила имамо смањење обима посла због нелојалне конкуренције осигуравајућих кућа, који преузимају услуге и сертификарања возила, дајући „попусте“ странкама на нелегалан начин;
- на Техничком сервису у наредном периоду, а у складу са могућностима, потребно је запошљавање млађих и стручнијих радника, те је потребна набавка уређаја и алата који ће омогућити боље радне ефекте, као и повећање прихода.

7.5. ЗАЈЕДНИЧКИ ПОСЛОВИ

У протеклој, 2022. години у радној јединици „Заједнички послови“ подузете су све мјере и све активности како би се пословање предузећа у изузетно тешким условима у стању

узрокованим глобалним поремећајима у привреди а посебно у сектору саобраћаја и превоза путника које је можда чак и највише погођено, успјело одржати на задовољавајућем нивоу. Тако су све мјере које су доношене од стране надлежних институција (како одлукама Владе РС, тако и Града Приједора), праћене и предузеће се трудило да испоштује све препоруке и предуслове како би уопште могло искористити помоћ како Владе тако и Града Приједора.

И поред свих отежавајућих околности, које су ишле једна за другом, предузеће је настојало да сачува свако радно мјесто, а и сваког радника, што је и успјело о чему говори и податак на крају 2022. године о задржавању истог броја радника, уз редовну исплату личних доходака.

Свим овим смо били стекли и потребне услове да уђемо у круг предузећа којима би била омогућена помоћ Владе РС у смислу исплате пореза и доприноса за одређени период (што је био главни закључак преговора Владе и превозника) али то до данашњег дана није учињено што је додатно отежало ситуацију и приморало предузеће да потпише репрограм односно одгођено плаћање пореских обавеза (прије свега доприноса управо за тај период).

Ово напомињемо као важну чињеницу јер је предузеће, заједно са Привредном Комором, Удружењем превозника и Унијом удружења послодаваца РС обавило низ разговора на тему помоћи привредним субјектима из ове области и постојале су назнаке и чврста обећања да ће се ићи са новим пакетом мјера помоћи, јер без тога у питање долази цјелокупан систем јавног превоза путника не само у Приједору већ цијелој РС, с обзиром да је то ионако ниско акумулативна дјелатност и у развијенијим државама суфинансирана од стране државе ради јавног интереса, а поготово у оваквој ситуацији када недостаје велики број путника-грађана.

Мишљења смо да је у наредном периоду потребно да се заједнички са Градском управом ради на проналажењу најбољег модела по којем би предузеће изашло из тренутно тешке ситуације и како би грађани имали квалитетан јавни превоз на подручју које покрива Град Приједор, узимајући у обзир чињеницу да на основне разлоге смањеног обима пословања и смањеног броја путника узроковане разним поремећајима а не само пандемијом вируса корона, ни предузеће ни Град Приједор нису и не могу директно утицати.

Ипак, у плану за наредни период је да се предузеће искористи могућности аплицирања на различите пројекте који би омогућили предузећу и обнављање возног парка и осавремењивање постојеће технологије уз средства која су доступна из фондова, који су намјењени за те дјелатности, а на које предузеће које је у власништву локалне заједнице, односно Града Приједора, једино такво у Републици Српској, има право аплицирања. То и предузеће, али и Град Приједор као оснивач и власник сигурно требају искористити у наредном периоду и издвојити од других локалних заједница по питању јавног превоза путника.

Како су почетком у претходном периоду истицале лиценце (лиценца превозника, лиценце за возила, лиценца за Туристичку агенцију и аутобуску станицу) предузеће је предузело све активности на прикупљању потребне документације за обнављање истих што би омогућило предузећу да обнови све потребне лиценце на додатни период (у зависности од законских процедура неке на 5 а неке на период од 10 година). Та активност је успјешно и реализована тако да сада предузеће има важеће лиценце како за превоз путника у линијском и ванлинијском саобраћају тако и за сва возила. Исто важи и за лиценце и одобрења за рад Туристичке агенције, Аутобуске станице (која има статус станице прве – највише категорије), Техничког прегледа возила те баждарење тахографа и сертификарање возила. Обновљена је и водна дозвола за објекат Техничког прегледа возила у саставу којег је и аутопраона.

Ради пружања квалитетнијих услуга предузећа својим корисницима у поступку је редизајн постојеће веб странице и инернет презентације предузећа, како званичне од предузећа тако и од туристичке агенције која има и потребу да своје услуге на посебан начин представи потенцијалним корисницима. План је да се у складу са свим измјенама режима вожње исте редизајнирају у складу са потребама корисника услуга и да у форми која ће њима одговарати буду доступне све информације о предузећу, редови вожње, активности предузећа и све остале информације важне за пословање предузећа, а код туристичке агенције ту су све потребне информације о понудама и аранжманима које нуди агенција и условима под којим се могу они остварити. Узимајући у обзир потребу доступности информација и улогу интернета у савременом

пословању, „Аутотранспорт Приједор“ је извршио све припремне, а горе наведене активности, користећи властите капацитете не излажући се додатним трошковима за предузеће.

И у наредном периоду предузеће ће радити на побољшању услова рада и пословања, могућој модернизацији свих система који постоје у предузећу, као и оспособљавању радника за рад по новим процедурама које ће имати за циљ побољшање ефикасности рада, смањење трошкова пословања уз повећање прихода, а уједно бољу и ефикаснију услугу за крајње кориснике.

8. ПРОБЛЕМИ СА КОЈИМА СЕ СУСРЕЋЕ “АУТОТРАНСПОРТ ПРИЈЕДОР” а.д.

Сви проблеми са којима се до сада сусретао „Аутотранспорт Приједор“ и за које смо очекивали да ће временом бити превазиђени како би се створили предуслови за рентабилно пословање, додатно су се искомпликовали појавом пандемије корона вируса која је као и читавој привреди РС изазвала катастрофалне последице. Али ни након извјесног периода стабилизације глобалне прилике нису ишле у прилог пословању предузећа. Поремећаји на свјетском и домаћем тржишту такве су природе да директно утичу на пословање предузећа повећавајући све трошкове а онемогућавају предузеће да оствари веће приходе из редовног пословања. Чињеница је да једноставно недостаје људи-путника и на то не може ни локална заједница – град Приједор (у чијој је надлежности и обавези обезбјеђивање редовног јавног градског и приградског превоза) а ни држава утицати у неком краћем временском периоду. То су ствари којима ће се стратешки морати позабавити и држава и локална заједница.

Све оно што је угрожавало наше пословање претходних година и даље представља озбиљне проблеме, а односи се на :

- Смањење броја путника у односу на претходне године (драстично смањење се показало и кроз анализу продаје мјесечних карата);
- Одржавање нерентабилних линија на захтјев Града за које још није дефинисан износ субвенције;
- Нелојалну конкуренцију, која неовлаштено врши превоз путника на појединим правцима, пријем путника на за то непредвиђеним мјестима, избегавање пријема путника на аутобуској станици;
- Неадекватан рад надлежних инспекцијских органа у сузбијању непоштовања прописа у области путничког саобраћаја и нелегалног превоза;
- Неопходну набавку одговарајуће и савременије опреме за одржавање возила те замјена застарјеле опреме на техничком прегледу коју је потребно обновити;
- Обуку радника за сервисирање и одржавање повећаног броја возила поготово рад на дијагностици.
- Недостатак радне снаге на тржишту – возачи, аутомеханичари, млађа и стручнија радна снага, али и немогућност задржавања радника због малих личних доходака веома је тешко задржати радника и када се он „пронађе“, и то ће бити све већи проблем у наредном периоду.
- Немогућност набавке одговарајућих возила који би омогућили ефикаснији и продуктивнији рад предузећа а сходно трендовима смањења броја путника (када су набављани аутобуси они су били примјерени броју путника који је сад преполовљен).

На крају, треба истаћи да је у 2022. години (прво након пандемије корона вируса и 2020. године када је предузеће имало драстичан пад пословне активности и прихода од свих дјелатности које обавља, па затим и драстичних поремећаја у привреди узрокованих ратом у Украјини) приход од путничког саобраћаја и рад аутобуске станице дјелимично је поправљен али не у мјери да би се могло рећи да је дошло до потпуне нормализације.

Дошло је до повећања прихода, али је све то недовољно за нормално функционисање предузећа, посебно узимајући у обзир да су нове глобалне околности допринијеле и поскупљењу нафтних деривата као основног енергента које предузеће користи за обављање своје дјелатности, али и очигледан и трајни недостатак путника. Очигледно да ће бити потребно доста времена да се приходи врате на оптималан ниво који би гарантовао ликвидност.

Истовремено трошкови од којих највећи дио отпада на плате радника су повећани законском регулативом а обавезе према банкама су остале на истом нивоу. Материјални трошкови су дакле виши и због више потрошње и више цијене горива, а повећање прихода и пређених километара није довољно да компензује разлику између трошкова који су енормно порасли у веома кратком временском периоду и прихода који не могу бити већи због мањег броја путника на што предузеће није могло и не може директно утицати без адекватне реакције државе, што је ипак дуготрајан процес.

Обавезе за наша кредитна задужења смо пробали „препаковати“ уз договоре са банком на начин да се смање и каматне стопе али и ануитети а продужи рок отплате што би предузећу омогућило само да „премости“ период до стабилизације прилика и до утврђивања стратегије јавног превоза путника заједно са оснивачем Градом Приједором, и то је још увијек једна од могућности али и приједлога који су долазили из састанака са надлежним институцијама и представницима банкарског ситета (представници Уније послодаваца, ИРБ и Нове банке, Гарантног фонда) а све јер су сви свјесни изузетно тешке ситуације свих предузећа која се баве овом дјелатности.

Сматрамо и чињеница је, да је дјелатност јавног превоза путника је једна од најугроженијих у овом периоду и да су друга предузећа којима управља град у много повољнијем положају али исто тако **треба истаћи чињеницу да није било помоћи Града које смо поменули дошло би у питање функционисање предузећа.**

С обзиром на чињеницу да се не назире крај проблемима и послје најгорег периода узрокованог пандемијом корона вируса а сада и енормног пораста цијене нафте, неопходно је да се обезбједи континуирана помоћ предузећу. У том циљу треба и посматрати статус предузећа у оквиру свих јавних предузећа на подручју Града Приједора.

„Аутотранспорт Приједор“ је 2021. године обиљежио 10 година од поновног покретања након стечаја. Из године у годину предузеће је расло и проширивало своје активности, повећавали смо број радника и број аутобуса. Данас је Аутотранспорт једно од најзначајнијих превозничких предузећа на подручју наше регије. До 2020. године нисмо имали помоћ буџета града Приједора.

Град Приједор је са својом помоћи у најтежем периоду, колико је могао, помогао да се не сметано обавља јавни превоз путника на подручју Града Приједора, иако су све линије практично дубоко нерентабилне, и на чињеницу да нема довољно путника не може утицати Град краткорочно. Али кроз детаљну анализу линија и потреба за истим, и проналаском адекватног система јавног превоза уз помоћ Града мишљења смо да и предузеће „Аутотранспорт Приједор“ али и сва друга превозничка предузећа могу изаћи из изузетно тешке ситуације а све уз пружање најбоље могуће услуге јавног градског и приградског превоза путника што нам је свима у обавези према грађанима.

Предузећу „Аутотраснпорт Приједор“ помоћ Града је неопходна а све како би превазишли кризу која је наступила због свих дешавања у протеклом периоду и данас, упркос којима предузеће нити једног момента није прекидало обављање превоза путника у градском и приградском саобраћају нити је каснило у измиривању својих обавеза према радницима, а запошљава 74 радника.

Очекујемо да ће Град Приједор као 100% власник предузећа прије свега кроз детаљну анализу јавног градског и приградског саобраћаја, имати разумјевања и да ће кроз буџет, али и кроз пројекте везане за превоз путника, помоћи опоравак предузећа „Аутотранспорт Приједор“ и његово позитивно пословање у наредном периоду и да неће дозволити да опстанак предузећа дође у питање.

У прилогу достављамо и детаљну Информацију о пословању предузећа кроз протеклих десет година са свим прилозима како би се могла цјелокупна тренутна ситуација сагледати и

мало „шире“ а све у циљу да се нађе најбоље рјешење и за предузеће али и за цјелокупни јавни градски и приградски превоз путника који је у надлежности Града а на задовољство свих његових корисника.

Датум: 24.05.2023.

Број: 609/23

Прилози:

- Детаљна Информација о пословању предузећа за десетогодишњи период
- Правна анализа статуса предузећа

ОБРАЂИВАЧИ:

„Аутотранспорт Приједор“ а.д. Приједор
в.д. Директор
Дарко Алексић дипл.инг.руд.

М.П.

_____

Одјељење за привреду и предузетништво
Начелник Одјељења
Раде Росић

М.П.

_____